

NICOLAE JINGA

AISBERG

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2020

PRECIZĂRI

Anii de ucenicie lirică au corespuns, în ce mă privește, cu perioada în care cenaclurile literare aveau nu numai o mare căutare, ci și un rol deosebit în viața aspiranților la elevata expresie literară. M-am format, conform împrejurărilor, în cenaclul literar al ziarului *Viața Buzăului*. Acolo, împreună cu elevii de vârsta mea: Demetrius Măcăilă, Maulina Stoica, Dumitru Ion Dincă, Ion Stanciu, Gheorghe Ene, Valentina Lupu, Dan Manoilescu, Călin Ghețu și alții, sub generosul patronaj al factorilor de conducere ai ziarului, Lazăr Băciucu și Nicolae I. Nicolae, aveam ocazia să ascult comentariile literare ale redactorilor Mircea Ichim și Corneliu Ștefan, ale tinerilor scriitori în plină afirmare precum Florin Muscalu și Florentin Popescu.

Până la douăzeci de ani acoperisem destul de multe dintre lacunele de ordin literar. Îi citisem pe clasici. Nu în totalitate, dar îi citisem. Aveam, de asemenea, o viziune de ansamblu asupra vieții literare a momentului. Cumpăram și lecturam, săptămânal, *Lucea-fărul* și *România literară*. Dincolo de tendințe, de numele literare în vogă și de accentul pus pe înnoirea actului literar în sine, am rămas lungă vreme fidel ardenței poetice și excelenței ființial-biografice eminesciene în viziune călinesciană, din pură calchiere empatică. Așa se explică faptul că, la începutul studenției, în 1969, nu mi-am îndreptat pașii către niciuna dintre redacțiile revistelor literare bucureștene, ci am pus două-trei poezii într-un plic și le-am expediat pe adresa revistei *Familia* din Oradea, la poșta redacției – unde, nu după multă vreme, selectată de Ștefan Aug. Doinaș, una dintre poeziile a și apărut. Acea poezie avea să constituie miezul manuscrisului depus la editura Cartea Românească în vara lui 1972, intitulat *Gest în afara cetății*. Nu eram deloc interesat la vârsta aceea să-mi văd numele tipărit pe o carte. Altfel, n-aș fi risipit cu regretabilă inconștiență cele douăzeci-treizeci de poezioare acceptabile care puteau constitui nucleul unei cât de cât onorabile cărți de debut.

Devreme, mai devreme decât m-aș fi așteptat, am cunoscut și temuta cenzură.

În perioada studenției bucureștene, între 1969-1973, am frecventat Cenaclul literar „George Bacovia” de pe strada 11 Iunie, situat

în apropierea facultății. Acolo, în timp, mi-am făcut noi prietenii literare. Din când în când, conform cutumei, lecturam din creațiile proprii și ascultam atent comentariile. Nu știu de ce și cum, dar ajunseseam la concluzia că am nevoie de un maestru literar, de un scriitor matur care să mă învețe nu numai rigoarea poetică, în sensul unei metrici și a unei prozodii fără cusur, dar și toată gama de trucuri poetice. Din cadrul Cenaclului „George Bacovia”, într-o primă fază, am socotit că omul cel mai potrivit să mă îndrume literar ar fi poetul Andrei Ciurunga, un bun stihuitor. L-am telefonat, l-am căutat, i-am spus ce vreau, m-a primit de vreo trei-patru ori acasă la el, însă, cu delicatețe, m-a driblat de fiecare dată, vorbindu-mi despre orice altceva, dar nu despre poezie.

Am încercat, sporadic, să iau lecții și de la alte personalități creatoare. Grigore Arbore de la Amfiteatru, de pildă, m-a expediat repede, fără să mai apuc să-i spun ce vreau, din chiar momentul în care i-am destăinuit la ce facultate îmi fac studiile. Florin Mugur, mai delicat, locuind vis-à-vis de facultatea noastră, urmărit de mine câteva săptămâni și interceptat într-o dimineață în troleul care-l ducea la editură, mi-a citit în fugă două-trei poezii, mi-a spus că identifică în ele „un serafism specific vârstei” și cam atât. De la Fănuș Neagu, care mă invitase la asociație într-o anume împrejurare, n-am avut ocazia să mai primesc lecții poeticești întrucât, între timp, hăituit și forțat de împrejurări, îmbrăcasem haina sacerdotală. Pe Ștefan Aug. Doinaș l-am întâlnit la redacție, la *Secolul XX*, într-o seară. Am avut o discuție caldă și semnificativă. Am promis că o să-i dau un semn de viață, că o să-l frecventez, dar n-am făcut-o. Dacă n-aș fi plecat din București pentru totdeauna, el ar fi fost adevăratul meu mentor. Însă, în vremea aceea, am avut în vizor și alte personalități literare precum Virgil Teodorescu, Cezar Baltag, Grigore Hagiu și Dan Laurențiu.

Un moment important l-a reprezentat întâlnirea mea cu poetul Dan Verona. Aflând unde-mi fac studiile, poetul s-a luminat la față și m-a rugat să-l ajut, dacă pot, într-o problemă delicată. Pentru lucrarea lui de diplomă în filologie, Al. Piru îi prescrisese în bibliografie și două tomuri despre care știa că există în fondul secret al Facultății de Teologie. Aflându-mă în bune relații cu bibliotecarul facultății, cu domnul Victor Iliescu, filosoful și profesorul de germană de mai târziu, l-am ajutat să obțină și să cerceteze pentru o lună de zile respectivele tomuri. Ca să se recompenseze pentru gestul meu, știind că mă încredințează pe mâini bune (urma să-i apară frumoasa-i carte de debut intitulată *Noapțile migratoare*),

Dan Verona m-a somat prietenește să-mi strâng produsele literare cât pot de repede, în orice fază s-ar afla ele, ca să mă poată prezenta lui Alexandru Paleologu, pe atunci redactor la Cartea Românească. Era în vara lui 1972. Am pus una peste alta vreo cincizeci de ciorne poeticești și le-am dat un titlu ușor subversiv: *Gest în afara cetății*, fără motto-ul așezat acum în față, care ar fi tulburat apele. Ne-am dus la editură, am înregistrat manuscrisul și am discutat preț de jumătate de oră cu Alexandru Paleologu. Urma să ne întâlnim, la intervale de timp stabilite de comun acord, și să lucrăm pe fiecare poezie în parte până vom aduce manuscrisul la stadiul de bun de tipar. Eram fericit. Căutarea de maestru avea un superb rezultat. Numai că, în scurtă vreme, apele s-au tulburat din nou. Alexandru Paleologu a plecat din editură și s-a pensionat. N-am știut ce se-ntâmplă. Nimeni nu-mi spunea adevărul și așteptam pe holul editurii cu stoicism. Se făcuse vara lui 1973 și, căutat la răstimpuri, Alexandru Paleologu nu mai apărea. Trecuse un an de așteptări și nimic. Nici o lecție miraculoasă. Ieșea Mircea Ciobanu din biroul lui și, oarecum exasperat de așteptarea zadarnică a nătăflețului care eram, oarecum esopic în ton, mă-ntreba: „Domnule, pe mine m-aștepți?!” Știa pe cine aștept, dar spera să prind cumva tâlcul ușor disimulat al întrebării. Eu nimic. Până-ntr-o zi când, nemulțumit de curtoazia lui fără niciun rezultat, a întins arătătorul dreptei spre mine și m-a avertizat pe un ton sacadat: „Și totuși, să știi că pe mine m-aștepți!” Și l-am așteptat vreo șase ani, la început, până am reluat legătura cu el și cu editura, apoi alți șase ani până la efectivul debut literar.

Am învățat, între timp, că poezia e o problemă pe care o rezolvi de unul singur, cu tenacitate și cu multă răbdare. *Gest în afara cetății*, ca manuscris, devenit ulterior *Gest în cetate* și inclus în planul editorial pe 1974, a rămas în sertarul editurii până în 1988. Atunci, pe furiș, doamna Ioana Sofia Lungescu, secretara editurii, mi l-a restituit cu bucuria și febrilitatea unui copil care face o mare năzbâtie numai pentru că așa vrea el.

Nu numai problemele mele sacerdotale și de dosar au împiedicat apariția cărții la timpul potrivit, ci, îmi închipui astăzi, înseși carențele estetice ale manuscrisului. Ca să nu mai vorbesc despre lipsa elementului fundamental ce-i dă aripi de grație omului: șansa.

*

Aisberg-ul este rodul unei perioade de izolare și de tăcere, de acute frământări existențiale și de rarism acces la tipar. În vremea aceea, în deceniile 7 și 8 ale veacului 20, din pricini diverse,

de-a lungul și de-a latul țării destui tineri creatori aveau parte de aceeași vitregă soartă literară precum subsemnatul.

Am îmbrăcat haina sacerdotală imediat după terminarea facultății, în ianuarie 1974, la 24 de ani. Era firesc să suport consecințele.

Am „debutat” editorial târziu, în 1984, la 34 de ani, după chinuitoare și înjosoare așteptări. Un debut „la grămadă”, ca să-l citez pe generosul Laurențiu Ulici.

*

Aisberg-ul este izvorul din care și-au alimentat existența cele două cărți de poezie publicate înainte de 1989: *Viziunea unei miriști albe* din volumul colectiv de debut *Nouă poeți*, 1984, și *Lupta din zori*, 1988, amândouă apărute la editura Cartea Românească și girate de excelentul scriitor și editor Mircea Ciobanu.

Înainte de 1989, indiscutabil, multe dintre poeziile acestea nu aveau nici o șansă de a vedea lumina tiparului. Nu pentru că ar fi fost neapărat subversive, ci pentru că aerul lor existențialist deranja. Însă, cu toată potrivnicia sistemului, nimic nu mă îndreptățește să le socotesc poezii de sertar. Valoarea lor este una sentimentală. Ele sunt importante pentru mine dintr-un motiv extrem de simplu: m-au ajutat să traversez apa amenințătoare și urât mirositoare a veacului comunist.

Neobișnuita lungime a unor poeme, enervantă pentru spiritele disprețuitoare de rigoare metrică și de prozodie, denotă lipsa certă a oricărei preocupări pentru publicarea lor.

Fapt este că, mai bine de un sfert de veac, le-am scăpat din atenție și, din fericire, chiar dacă între timp mi-am schimbat domiciliul, le-am regăsit la locul lor, intacte.

*

Adevărul recuperării *Aisberg*-ului este complex și dureros.

Scriitorului D.-D.I., spre exemplu, care s-a mutat după pensionare din orașul P. în municipiul D., locuind la etajul 7 al unui bloc turn, i-a decedat pe neașteptate soția. A încercat să se consoleze prin scris și prin convorbiri cu colegii de breaslă. Unii dintre aceștia îl considerau mai degrabă ziarist decât scriitor. D.-D.I. nu avea urmași direcți. Singura lui rudă era un nepot de soră. Avea o bibliotecă impresionantă, estimată la câteva mii de volume. În ea își păstra manuscrisele, cărțile personale, cărțile prietenilor oferite cu autograf etc. Și s-a întâmplat nenorocirea. Fără să dea semne de boală, fără să zacă, D.-D.I. s-a stins, la rându-lui, fulgerător. Până să prindă de veste prietenii, nepotul și-a făcut datoria, într-o

primă fază, îngropându-l creștinește și respectând întreaga rânduială. În a doua fază, însă, imediat după înmormântare, pentru a nu avea probabil surpriza apariției unui alt nepot, a început să arunce de la etajul 7 în curtea blocului, de la fereastra care dădea spre tomberoanele de gunoi, aproape toate cărțile din biblioteca lui D.-D.I., excepție făcând cele vreo sută de volume dintr-o colecție cartonată elegant și cu titluri aurii. Astfel, în mai puțin de o oră, n-a mai rămas din scriitorul D.-D.I. nimic.

Ceva asemănător s-a întâmplat cu o însemnată parte din moștenirea literară a unui excelent poet al generației 70 (al cărui nume nu-l pot consemna nici măcar sub forma inițialelor, care a murit foarte tânăr, la vârsta jertfei hristice). A lăsat în urma lui o operă valoroasă. După moartea poetului, acea parte din moștenirea-i literară fusese depusă în subsolul unui bloc unde, după o vreme, inundația produsă prin spargerea unei conducte de apă i-a fost fatală.

În 2013, la un an după moartea unui scriitor și prieten apropiat, am fost chemat să preiau câteva lucruri ce rămăseseră de la el: vreo douăzeci de cărți, diplome de participare la simpozioane, niște decupații din ziarele și revistele în care își publicase parte din operă, câteva tablouri, două aparate de fotografiat, un aparat de filmat demodat și cam atât. Biblioteca, manuscrisele, mare parte din documente și fotografii, precum și dischetele în care coagulase cercetările unui al doilea tom privind istoria locală luaseră altă destinație. Familia n-a păstrat nimic. Nici măcar o fotografie. Nimic. Și-atunci m-am întristat puțin. Și mi-am adus aminte de... *Aisberg*.

Autorul

GEST ÎN AFARA CETĂȚII
(1968-1972)

REFERAT – SINTEZĂ

Nicolae Jinga: „Gest în afara cetății” (versuri)

Tânărul poet Nicolae Jinga este cunoscut din paginile Revistei „Luceafărul”, precum și din alte periodice literare.

Volumul acesta se remarcă prin expresia originală și directă a sentimentului fundamental de existență și iubire, resimțit ca fiind solidar în mod esențial cu elementele ce constituie „civilizația”. Relația dintre ființă ca element cosmic și lumea la care participă prin împrejurarea definită temporal în istorie, a nașterii și trăirii într-un anumit timp și anumit loc, relația adică dintre ireductibila esență „ontică” a ființei și necesara ei integrare în condiția socialmente determinată a omului ca „zoon politikon”, constituie premisa demersului liric al poetului.

Orice trăire și orice manifestare a conștiinței individuale e necesarmente legată de ideea de „cetate”; „gestul în afara cetății” exprimă așadar solitudinea de care e apt numai insul evoluat la treapta civilizației, a „cetății”. Conștiința individuală e posibilă ca atare numai în raport cu „cetatea”: la stadiul gregar ființa lipsită de autonomie nu cunoaște solitudinea.

Pe această premisă se mișcă lirismul lui Nicolae Jinga de o fericită și savantă cursivitate, de o limpezime ce e rezultatul unei dificile dar disimulate discipline poetice.

Volumul a fost citit în redacție de Al. Paleologu.

REDACTOR RESPONSABIL,

Al. Paleologu

(Editura Cartea Românească, București, 28.III.1973)

Motto:

„Dacă cineva nu vă va primi,
nici nu vă va asculta cuvintele,
ieșind din casa sau din cetatea
aceea, scuturați praful de pe
picioarele voastre...” (Mt. 10, 14)

PRAG

Lui Cezar Baltag

Ce-i lumea asta dacă nu fântâna
în care se îneacă ochiul meu? –
toate vorbesc de plânsa și bătrâna
și transparenta lacrimă de zeu.
Ziua cu noaptea fără greș se-ngână
și-a le opri din curgere nu-i chip,
neliniștea dospește-n mine până
la spargerea clepsidrei cu nisip.
Diluviul mâhnirii se resoarbe
și chiar plutesc adesea ca un fulg,
dar din acest frison de pâlnii oarbe
nu mi-a fost dat aievea să mă smulg.

SCRISOARE

Domnul mi-a dăruit și mie,
ca fiecărui biet recrut,
mai multe nopți de insomnie
și rătăcirii decât am vrut.
De bune vești cândva nici urmă,
la maica-s ultimul născut,
ca-ntr-un prundiș în mine scurmă
veacul acesta de-mprumut.
E-n trupul meu o mare luptă:
mistreții-n sânge mi-au păscut,
mă-ntorc în zori cu lancea ruptă
și doar o așchie din scut.
Am și zburat în câte-o noapte;
zburam înalt și nevăzut,
pân-am căzut în grâne coapte
și aripi nu mi-au mai crescut.
Clipa-i nălucă migratoare,
neantul ei mă lasă mut,
și triluri de privighetoare
urcă la stele-n azimut.

MORGANĂ

Timpul din scurgerea lui s-a oprit
și mugurii pomilor crapă.
Cad și mă scol și m-aud prohodit
de-a nașterii trudnică apă.
Am (de aceea mi-e sufletul greu)
cătuși nituite pe gleznă
și stea norocoasă, aceeași mereu,
cometă pierzându-se-n beznă.

MIRIȘTE

Duhul închipuirii mă cuprinde
și-n tot ce mișcă fulgeră un sens –
o stranie și ieftină merinde
insinuată în văzduhul dens.
Dintru vârtejuri ochiul se resoarbe
și ceru-i ca o albie de prund,
iluminând imensității oarbe
în ale cărei ape mă scufund.
Încă străbat o miriște de spaimă
și-n sânge drojdii mitice dospesc,
cel de cândva se bâlbâie și-ngaimă,
cel de acum se mistuie firesc.

DRUM

Nu-i cumpăna dreaptă din fire,
dar pun temelii de pe-acum
cetății-n eternă zidire,
cetății cu ziduri de fum.

Se tulbură sângele-n mine
de truda la care mă-njug
și drumul acesta, știu bine,
sfârșește cu arderi pe rug.

Lucrând cu unelte perfide,
se poate-ntâmpla să sfărâm
zăvorul de taină ce-nchide
intrarea-n temutul tărâm.

REVARSĂ-SE IARBA ALBASTRĂ

Ținutul respiră fantasme de fosfor pe-acele
vaste podișuri de miere care în arc s-au prelins.
În crengile visului cântă privighetorile mele,
noaptea întregă pe munte e curcubeul aprins.
Forfot!... Auzi-mă-n frunza acestui de veac răsărit
și-n febra acestei de fragi iubitoare lumini...
Revarsă-se iarba albastră a cerului fără sfârșit
pe fruntea-mi senină ce-așteaptă coroana de spini!

PIATRA DIN CAPUL UNGHIULUI

Egal un fir de iarbă cu o clipă,
în cumpăna zidarilor egală
eroarea de-a lăsa risipă
piatra sub înveliș sacerdotală.

Un unghi rămâne gol și pentru ea.
Zidarii caută în prunduri treze
și negăsind o așchie de stea,
în somn, și-aduc aminte s-o așeze.

PĂPĂDIE

Văd unei păsări cu destin de pradă
propriul ochi încovoiat spre plisc;
văd soarelui esențele în disc –
impus vederii și oprit să vadă.

Trasându-le și huma deplasare,
și agera suflare din văzduh:
copilăriei sărăcie-n duh,
adolescenței drobul ei de sare.

DESTIN

Știu că de-abia acum începe greul –
pe „a iubi” mi-e frică să-l conjug –
decât împovărând cu spaime eul,
mai blândă-mi pare arderea pe rug
E-n joc prietenia mea cu vinul
și dulcele-i tărâm aurifer? –
eu mai degrabă mi-am greșit destinul
și doar un strop de-ngăduință-i cer.
Cețos până la stele mi-e izvodul
și pentru ușile din zid n-am chei,
sunt al cetății care-și trage podul
și-o celebrez de dinafara ei.

GEANA PĂMÂNTULUI

Geană împletită-n câmpuri – orizont de primenire.
Lacrima neplânsă încă sub lăuntrici sori o zvânt.
E atât de cald urcușul spre nemargine de fire!,
vinurile dimineții decantându-se-n cuvânt.
Coasta unui deal în flăcări – se zvonesc de rod gutuii.
Te-ai trezit din reverie dulce pasăre-bărbat? –
descifrai o devenire și visai că-ți zboară puii
în adânc de ceruri unde vânturi nemiloase bat!

DOR

În graba de-a rosti cuvântul
fraze haotice-nfirip,
torc în abstract cum toarce vântul
caierul dunei de nisip.
Întru sfielnica-ntrupare
toate păcatele s-au strâns,
nu-ntâmplător povestea-și are
sfârșitu-n văile de plâns.
Roagă-L pe-Atoatefăcătorul
să scoată zbaterea din lut! –

noi ne-am fi dus de-a pururi dorul
și dacă nu ne-am fi născut.

NEASTÂMPĂR

Din coapsa ta și zbaterea, și somnul,
și visul roz al celui nenăscut
care așteaptă semne de la Domnul,
spre a le scrie pururea pe scut.
M-aș însoți cu tine fără teamă
sub semnele conjuncției, cu plus,
a roiului de sori care ne cheamă
la dezlegarea tainelor de sus.
Mai scriu în cartea veacului o filă
și marginea uimirii o ating,

la primul pas făcut în clorofilă,
la destrămarea pânzei de paing...

SPAȚIU

Cum roua-n cupele subțiri,
asemeni am vorbi în moarte
ori cununându-se aparte
florilor-spații dintre miri.
Dacă am pierde ochiul stâng,
l-am căuta cu ochiul drept –
pe care geană să aștept
o vietate din adânc?

SURÂS

Beau din izvoare graiul unei zâne
cum beau mai toți cei visători și puri,
și juruiți priveliștii bătrâne
cu cer căzut la poale de păduri.
Ah, stâlpii zării nălucesc întruna,
și e un dans de flăcări pe comori

cum nu s-a mai văzut și scoate struna
un sunet scos de nu prea multe ori:
ci doar la fluxul petelor din soare,
la strigătul căderilor în hău,
la unele dorinți mistuitoare
și când mă tulbură surâsul tău.

ZENIT

Sus, la zenit, pe nesfârșitul șes
dau stupii constelației în roi
și toată pânza visului o țes
pentru minunea clipelor în doi.
Sparg crisalida somnului și ies,
în frământarea clipei de sub cer,
amalgamând fărâma de-nțeles
cu-amărăciunea trupului stingher.
Nu mă-ndoiesc: destinul te-a ales,
el te-a împins și te-a silit să vii
să dai însingurării mele ghes,
nimb și căldură nopților târzii.

FAGURI

De-o flacăra atârnă totul –
ard faguri luminoși de ceară,
pe mări de raze trec de-a-notul
până se face-n lume seară.
E vară și roiește prundul,
pe drumuri litera e ștearsă;
e noapte, fumegă străfundul,
cad stropi de lumânare arsă.
Acum, din muchii ancestrale
pământu-și seamănă penumbra,
la flacăra iubirii tale
de-atâta vrajă-mi crește umbra...

GÂND

Împins de steaua mea buimacă
vin la-ntâlnirile firești
chiar dacă mă-ndoiesc și dacă
nu știu prea bine cine ești.
Pe crengi stau mugurii să crape
și toate-și ies cumva din minți,
precum nevroticele ape,
ieri încă limpezi și cumiști.
Clipa mă roade pe-ndelete
și vârșa minții o arunc
în cer, la pescuit comete,
în evul unui rege-prunc...
Și-n timp ce-mi chinui îngerește
harfa de sânge și de os,
orice silabă amuțește,
orice cuvânt e de prisos.
Ca un gândac privit prin lupă
la mâna cerului voi sta
voi bea de-i scris amara cupă
din voia și din mâna ta.

RUG

Ard în bătaia razelor de soare
la marginea fojgăitoarei uri,
unde nu umilește și nu doare
osânda dezgolirii de armuri.
Apele morții susură-n fântână
și toate-aceste orologii mint,
orice secundă plină își amână
recele ei de scrâșnet și absint.
Tu te-ai născut anume pentru mine
și rostul tău iubire-i să m-aduni
din brațele chemărilor străine
cu-ncătușări și țipăt de lăstuni.

SENTIMENT

Voi fi gelos pe ochiul care
îți mușcă umerii subțiri,
presară-n cale-ți trandafiri
a-nstrăinări și-ntunecare.
Ceața-n prăpăstii mă coboară
când vin la ușa ta și bat,
sub gheara vântului turbat,
a suta și a mia oară.
Sub geana timpului – risipă:
tăciuni și pulbere și vis,
surâsul tău mi-e interzis,
edenul pustiește-n clipă.

NIMB

Din aguridă nălucește vinul,
din vin spumoase cântece răzbat,
se răzvrătește-n mine hialinul
lujer tânjind a sânge de bărbat.
O literă din alfabet e lipsă
și chiar pe ea aș fi dorit s-o-nvăț,
în lunga rătăcire pe elipsă
a trupului pe care-l țin în hăț.
Încă am vreme să renunț la tine,
dar să emit sentința mă abțin:
țin la această volbură cum ține
omul sărac la butia cu vin.

GENUNE

Privește cum trec prin genune
grăbitele păsări și cum
le-nghite spre soare-apune
amurgul în pâlnii de fum,
cum vine o arșiță nouă
și-amarnic, iubindu-te-n gând,

la ceas de crepuscul și rouă
clipitele-s iad fumegând,
cum lațul uimirii se strânge
și nu mai am unde să fug,
și-n flăcări de ambră și sânge
mă mistui în propriu-mi rug.

ORBITĂ

Aproape știm vecia pe de rost;
cât vor fi nori ne așteptăm să tune;
atâtor lucruri facem adăpost,
la fel de rele și la fel de bune.
Într-un târziu până și munții-și ies
din greutatea lor obișnuită –
noi ne răcim și rătăcim ades
a dragostei sfielnică orbită.

GEST ÎN AFARA CETĂȚII

Totul începe de la „a” –
pas înapoi? salt înainte?,
o rătăcire-i viața ta
prin labirinturi de cuvinte.

Totul se va-mplini cândva –
rămâne să-ți aduci aminte
și ceară va mai picura
pe fila cu bucoavne sfinte.

Cetății imne-i vei cânta
fără să ceri pogorăminte
furiș a nu-ți mai devasta
merii grădinii de sorginte.

Vei fi proscris? s-or bucura
pâlcuri de haidamaci cu flinte.
Ci repede nu-ți scutura
praful de pe încălțăminte,

ci repede nu-l scutura!...

ARMURĂ

Se limpeziră zări păgâne
și norii caierul și-au tors,
am umbra celui ce rămâne
spre geană de blestem întors.
Acum e lacrima zvântată,
dar mai demult am fost și eu
o biată cocă frământată
la focul veacului plebeu.
Cu mult prea multe de sub soare
nu sunt și nu pot fi de-acord,
mai sunt și păsări călătoare
care-și iau zborul către nord.
Zgura durerii efemere
o strig departe-n univers,
dar pururi sufăr în tăcere
pentru cenușa unui vers.
În piept n-am inimă, ci rană,
dar încă nu mă dau înfrânt,
sunt cavaler fără prihană
și lupt cu morile de vânt.

CUM O SĂ SÂNGEREZE

Se știe cum o lespede cedează
sub apăsarea unui pas de foc,
dar niciodată întru care loc –
solemn – frântura oarbă se așază.
Cui trebuie armurile nu știu,
cui aripa să-mbrace trup de smoală...
cum o să sângereze talpa goală
priveam cu ochiul spinului târziu.

VARĂ

Căutam cu nerăbdare-n toate pajiștile verii
semnalmentele și herbul verdelui cu patru foi,
picurau nervoșii faguri din stupinele tăcerii,

în muntoasele ținuturi lunecau mai dese ploi.
Molii descifrau în sânge ecuații rezolvate,
prundurile beau răcoarea aerului fără mal,
inima acestor spații înlăuntrul meu se zbate
eclipsând melancolia ochiului universal.

PLÂNS

Soldatul doarme și prundișul plânge:
prin aliorul verde urcă plânsul
până mișcate vor migra într-însul
seismele din iarbă și din sânge.
Până în moarte vor intra de-a rândul,
soldatul strecurându-le prin sită,
îmbrățișându-și spuza risipită:
meteoriții trupului – trădându-l.

ANOTIMP

Nedumerirea de a fi în trup
și de-a cânta nemilostiva humă
cu și mai mari extaze o astup –
tu, vers cețos, înșfacă-mă și du-mă!
Fânul era înmiresmat și pur
încă din iarna ce-a trecut, geroasă –
e și destin și timp fără contur
între-ncolțit și clipa lui de coasă.
Beat de narcoza sacrului fior,
mai împăcat mi-aș frânge viața-n două,
aș înflori ca mărul urzior
sub vinovate clopote de rouă.
Îngândurat, pe dâra de parfum
ce-o lasă violetele de Parma,
nici eu nu știu, anume când și cum,
sângele meu buimac a dat alarma.
Sunt vinovat pentru un vers duios,
un vers pierdut în zariștea divină,
rătăcitor prin nopți de abanos,
cerșind Crăiesei zorilor lumină.

CUPRINS

Precizări	5
-----------------	---

GEST ÎN AFARA CETĂȚII

1968-1972

Referat-Sinteză	13
Prag	15
Scrisoare	15
Morgană	16
Miriște	16
Drum	16
Revarsă-se iarba albastră	17
Piatra din capul unghiului	17
Păpădie	17
Destin	18
Geana pământului	18
Dor	18
Neastâmpăr	19
Spațiu	19
Surâs	19
Zenit	20
Faguri	20
Gând	21
Rug	21
Sentiment	22
Nimb	22
Genune	22
Orbită	23
Gest în afara cetății	23
Armură	24
Cum o să sângereze	24
Vară	24
Plâns	25
Anotimp	25
Câmp	26
Sferă	26

Peste măceși	26
S-ar cuveni	27
Atâta soare	27
Zar	28
Zodie	28
Lied	29
Blestem	29
De profundis	29
Ocean	30
Iarna vrajbei noastre	30
Far	31
Cvadrigă	31
Prund	32
Ceață	32
Cină	33
Flaut	33
Acuarelă	34
Poem	34
Masca lui Oedip	35
Veghe	35
Totem	36

AISBERG

1974

Ofrandă	39
Stamină	39
Semn	39
Ou	40
O clipă va mai fi	40

1977-1980

Ritmuri	41
Cerc	42
Vuiet	42
Între frunză și vierme	43
Bob de orez	45
Existență	45
Primus movens	46
Picătura de apă	46
Vamă	47
O dimensiune a frigului	48
Narcoză	48
Punct invizibil / 28 iunie 1980	50

Amurg	52
Puțină dreptate	52
Flacăra umbrei	53
Levitație	54
Aval	55
Briză	56
Drum prin savană	57
Grădinile nopții / 29 octombrie 1980	58
Ursită	60
Fragmentele unui poem pierdut	60
Maree	63
Scoica de smarald / 27-28 noiembrie 1980	63

1981

Înger de seară	65
Dintele nopții	65
Stampă	65
Măslinul	66
Mâna	66
Stare	66
Țâfnă	66
Răspuns	67
Intermezzo	67
Muzică	67
Miriște	68
Până	68
Dacă	68
Ecou	69
Amintire	69
Valea Plângerii	69
Rugă	69
Mesagerul	70
Traiect	70
Orgoliu	70
Tema Destinului	71
Nu căuta	71
Fitul	72
Priveliște	72
Discurs	72
Industrie	73
Cristal	73
Vot	73

Secerișul	74
Beția vitezei	74
Trepte	75
Palimpsest	75
Scoică	75
Pârtie	76
Mesaje	76
Dicteu	77
Psihostazie	77
Acum	77
Medievală / 19 iulie 1981	78
Aed / 20 iulie 1981	78
Florar / 20 iulie 1981	78
Sfială / 23-24 iulie 1981	79
Tertium non datur / 28-29 iulie 1981	79
Febră / 28-29 iulie 1981	80
Horoscop / 29-30 iulie 1981	80
O floare albă / 29-30 iulie 1981	81
Clopot / 29-30 iulie 1981	81
Hartă / 29-30 iulie 1981	82
Elegie / 1-2 august 1981	82
Har / 2-3 august 1981	82
Destin	83
Dinte de azur / 2-3 august 1981	83
Ruine / 2-3 august 1981	84
Lot / 4-5 august 1981	84
Con de umbra / 4-5 august 1981	85
Însinguratul câine / 5-6 august 1981	85
Monolog în alb / 7-8 august 1981	86
Cununa de licheni / 7-8 august 1981	86
Flamingo / 10-11 august 1981	87
Timp / 25-26 august 1981	87
Cămașa de zale / 26-27 august 1981	88
Dac-aș întoarce / 27-28 august 1981	88
Cuvinte / 27-29 august 1981	89
Portativ sideral / 28-29 august 1981	89
A fi / 29-30 august 1981	90
Undă / 30-31 august 1981	90
Strigăt / 30-31 august 1981	91
Înserare / 30-31 august 1981	91
Hipnoză / 1 septembrie 1981	91
Sentiment / 1 septembrie 1981	92
Versant / 1 septembrie 1981	92

1982

Cine și când / 9 mai 1982	94
Viziunea domnului Columb/ 11 mai 1982	94
Alegro / 12 mai 1982	95
Stirpe / 12 mai 1982	96
Stea limpede / 14 mai 1982	96
Solul / 16-17 mai 1982	96
Lamentatio / 26 mai 1982	97
Arpeggiu / 7 iulie 1982	98
Levitație / 14-15 iulie 1982	99
A provoca destinul	101
Peisaj cu mlaștini boreale	101
Tăcerea	102
Rostire	103
Vai mie	103
Cifrul	103
Schior / 25 septembrie 1982	104
Edict / 25 septembrie 1982	104
Poemul de duminică	105
Însemnări de noapte / 4 noiembrie 1982	105
Citesc un poem / 4-5 noiembrie 1982.....	106
Magnetism / 20 noiembrie 1982.....	107

1983

Aruncarea pietrei / 17 ianuarie 1983	108
Exercițiu / 31 ianuarie 1983	108
Timp / 1 februarie 1983	109
Panta rhei / 2-3 februarie 1983	110
Pulbere / 4-5 februarie 1983	110
La capătul nopții / 4-5 februarie 1983	110
Schimbarea la față / 7-8 februarie 1983	111
Invenție / 7-8 februarie 1983	111
Seif / 7-8 februarie 1983	112
Despre teleportare / 8-9 februarie 1983	113
Răpirea	114
Cu fruntea sus	114
Aguridă	115
Așteptare / 10-11 februarie 1983	115
Solie / 24 februarie 1983	116
*** (Ce dacă spui OK sau noapte bună) / 25-26 februarie 1983	117
Trimitere la un verset din Iov / 26-27 februarie 1983	118
Fapt divers / 28 februarie - 1 martie 1983	119
Teoremă / 1 martie 1983	119

Intrusul / 3-4 martie 1983	120
Mască / 6-10 martie 1983	121
Maica Singurătate / 23-25 martie 1983	123
Papirus / 24-26 martie 1983	124
Arca / 26-27 martie 1983	125
Hrisov	126
Zaruri	127
Euforie / 27 mai 1983	127
Semne / 28-29 mai 1983	128
O cale de mijloc / 31 mai – 1 iunie 1983	129
Capcana / 31 mai – 1 iunie 1983	129
Voci îndepărtate / 1-4 iunie 1983	130
Horoscop	131
Apa zodiei	132
Semnul tăcerii	132
Întrebări / 2 iulie 1983	132
Punct de tranzit / 1-5 iulie 1983	133
Frig	135
Insondabila aparență	136
Un bulgăre eteric de zăpadă	140
Săgeata fără țintă / 17-31 iulie 1983	144
Cântec (<i>Un poet se ruga</i>)	148

1984

Albastru de paradis / 31 octombrie 1983 – 7 februarie 1984	149
--	-----

1985

Iluminare	161
Parabolă / 20 septembrie 1985	161
Blazon	162
Cântec în departe	162
Capricii	163

1986

Neguțătorul din Levant / 14-15 iulie 1986	173
Compunere (Înțeleptul) / 25 iulie - 16 august 1986	174

1987

Grație / 14 februarie 1987	176
Cântec (<i>Nicio speranță</i>)	176
Poveste / 18 februarie 1987	177
Cântec (<i>Lanul de grâu</i>)	178
Greul pământului / 21 februarie 1987	179

Cântec (<i>Fulgeră clipa</i>)	179
Stampă / 3 martie 1987	180
Sub zodie / 8 martie 1987	180
Cântec (<i>Bătrâna arcă</i>) / 2 octombrie 1987)	181
Gândac	182
Cântec (<i>Cade securea</i>) / 2-3 octombrie 1987	183
Cântec (<i>Unde continuă</i>) / 14 octombrie 1987	184

1988

Naștere	186
Naiv de-a pururi	186
Cântec (<i>Iarba aceasta</i>)	187
Cântec (<i>Clipa aceasta</i>)	188
Cântec (<i>Suflete-al nostru</i>)	191
Baricade	192
Un diamant	193
Cântec (<i>Ninge-n găvanul Căii Lactee</i>)	193
Cântec (<i>Până la Tine</i>)	196
Fantă	197
Flux / 14 iulie 1988	197
Argheziană / 14 iulie 1988	198
Ariel / 15 iulie 1988	198
Cec în alb / 15 iulie 1988	199
Imn / 16 iulie 1988	199
Ipostas / 16-17 iulie 1988	200
Antirimă / 17 iulie 1988	201
De origine / 18 iulie 1988	201
Pastel / 18 iulie 1988	202
Romanță zbanghie / 19 iulie 1988	202
Dacă s-ar ști / 19 iulie 1988	203
Pârtie / 19 iulie 1988	203
Timbru / 21 iulie 1988	204
Răspuns / 21 iulie 1988	204
În zori / 21 iulie 1988	204
Călăuza / 21 iulie 1988	205
Dodie (<i>Un aisberg ce arată...</i>) / 21 iulie 1988	205
Către Hefaistos / 21 iulie 1988	206
Timp alunecător / 25 iulie 1988	206
Senzație / 25 iulie 1988	207
Stampă / 25-26 iulie 1988	207
Icar / 26 iulie 1988	207
Lupta cu sângele / 26 iulie 1988	208
Prolegomenă / 26-27 iulie 1988	208
Adolescentină / 27 iulie 1988	209

Neînțoarcare / 27 iulie 1988	209
Un gând / 27 iulie 1988	210
Paznic de noapte / 29 iulie 1988	210
Demonul frivolității / 29 iulie 1989	211
Dodie (<i>Ochiul meu ager...</i>) / 31 iulie 1988	212
Dialog cu piatra / 5 august 1988	213
Ciorile / 5 august 1988	213
Stihuri / 6-7 august 1988	214
Acasă / 7 august 1988	214
Vis / 7 august 1988	214
Carte / 8 august 1988	215
Memoria, ca viscol / 8-9 august 1988	216
De anima / 11 august 1988	216
Alfa / 11 august 1988	217
După somn / 13 august 1988	218
Dodie (<i>Trădează magica poveste...</i>) / 13 august 1988	218
Dodie (<i>Stoluri de păsări sfâșie cerul...</i>) / 13-14 august 1988	218
Schije / 15 august 1988	219
Catharsis / 15 august 1988	220
Efemeride / 16 august 1988	220
Ninsoare / 16-17 august 1988	221
Arenă / 17 august 1988	221
Sentimentul risipirii / 31 august 1988	221
Carte în departe / 2 septembrie 1988	222
Orizont / 2-3 septembrie 1988	222
Gând ars / 3 septembrie 1988	223
Scoică / 3 septembrie 1988	223
Pagina albă / 3 septembrie 1988	223
Trubadur	224
Respirație.....	224
Drum în zori	224
Spirală	225

1989

Litera sângelui	226
Cândva	226
Lacrimă	227
Croșeu	227
Gnom	227
Cântec (<i>Dulce-i fântâna copilăriei</i>) / 17 februarie 1989	228
Aisberg / 10 aprilie 1989	230
Amonte / 25 aprilie 1989	230
Coșmar	230
Exorcism	231

Stampă cu centaur	231
Varniță	231
Miracol	231
Jurnal de noapte	232
În amurg	232
Răscruci	232
Schije	233
În aer	233
Hic et nunc	234
Atât cât mai poate	234
Demult	234
Arboradă	235
Camuflaj	235
Nocturnă	235
Vis	236
Cuvânt	236
Abscisă	236
Ecou	236
Livada cu pruni	237
Undeva	237
Înțeleptul	237
Peisaj / Miercuri, 30 august 1989	238
Stană de sare / Joi, 31 august 1989	238
Gând spre toamnă / Joi, 31 august 1989	239
Zorba Grecul / 1 septembrie 1989	239
Așteptare / Vineri, 1 septembrie 1989	239
Valea Plângerii / Vineri, 1 septembrie 1989	240
Momâia / Sâmbătă, 2 septembrie 1989	241
Coroana de lauri / Sâmbătă, 2 septembrie 1989	242
Fiara / Luni, 4 septembrie 1989	242
Demonul frivolității (variantă) / 27 oct. 1988 – 5 sept. 1989	242
O voce / Joi, 7 septembrie 1989	245
Liniște verde / 3 octombrie 1989	246
Rid / Joi, 4 octombrie	246
Pastișă / 10 decembrie 1989	246

1990

Flashback-uri	247
Cântec (<i>Mi-a fost dor de-o noapte albă...</i>)	256
Poeme de suflet	257
Addenda	277
Referințe critice	279